

JUBILÆUM MARKERET!

Af Morten Eiersted, Redaktør VI&HIV

Hiv-Danmark markerede fredag den 27. maj 2016 sit 25 års jubilæum med faglig dag i AIDS-Fondet og modtagelse på Rådhuset samt fest om aftenen i Positivgruppen på Frederiksberg.

Hiv-Danmarks protektor Henriette Laursen talte ved den faglige dag. I sit oplæg påpegede hun de forskellige sejre inden for hiv-området, der er opnået gennem de 25 år, som Hiv-Danmark har eksisteret.

Det var sejre, som alle på forskellig vis også har udfordret hiv-miljøet og stillet kritiske spørgsmål. Da kombinationsbehandlingen kom frem, blev spørgsmålet naturlig nok, om der stadig var den samme sag at kæmpe for, når der var en effektiv behandling.

Udmeldingerne om forlænget levetid og om velbehandlet og ikke-smitsom hiv har på samme vis udfordret det bestående. Med de nævnte milepæle inden for hiv kunne man mene, at vejen var banet for, at de væsentligste årsager til at hiv-stigmaet ville forsvinde. Det tyder det desværre ikke på.

Sejrene viser dog, at hiv/aids-miljøet udvikler sig og bringer nye diskussioner i spil i takt med udviklingen. Således har en forening som Hiv-Danmark skabt væsentlige forudsætninger for at kvalificere debatten i Danmark, og det bør fejres.

Kvalificeret behandling

Professor Jan Gerstoft fra Rigshospitalet fortalte om den Danske Hiv-Kohorte. I kohorten er der optegnelser over hiv-smittede, som er blevet fulgt på et dansk ambulatorium siden 1995.

Der findes derfor et patientgrundlag på mere end 7.000 personer i kohorten i dag, som giver et af de bedste overblik, som man kender i verden. Et af de mest citerede studier fra kohorten er fremskrivningen fra 2006 af hiv-smittedes levetid. Undersøgelsen regnede sig frem til, at unge hiv-smittede i behandling kunne leve til langt op i pensionsalderen. Senere undersøgelser fra kohorten viser, at hiv-smittedes levetid nærmer sig den normale livslængde for befolkningen.

Kohorten er også velegnet, fordi den kan sammenligne sine data med oplysninger fra andre registre. Derved kan man se, at graden af beskæftigelse ikke længere falder så kraftigt, og at førtidspension heller ikke er så hyppig som tidligere. Det er tegn på, at mange hiv-smittede bibeholder deres beskæftigelse. – Alligevel er det interessant at bemærke, at beskæftigelsesgraden for hiv-smittede før hiv-diagnosen er mærkbar lavere end baggrundsbefolkningens.

Det unikke ved kohorten er det gode samarbejde, der er mellem alle de hiv-behandlende centre, som gør det nemt at stille spørgsmål om forskellige effekter af behandlingen. Det har hjulpet med at standardisere og kvalitetssikre den danske hiv-behandling.

Stigma og udsathed

Behandlingen virker godt, bivirkningerne er mindre i dag end da forskerne bag Levekårsundersøgelsen spurgte for 10 år siden.

Alligevel lever mange hiv-smittede i dag stadig uden at fortælle andre om hiv. Hvis folk beretter om hiv, så oplever op mod en tredjedel en form for stigma. Det er et problem, fordi åbenhed om hiv er noget af det vigtigste for at imødegå fordommene. –

Huxi Bach har gjort det, og Asger Aamund har ligesom mange andre kysset en hiv-smittet under kampagnen 'kys fordommene om hiv farvel'.

Til jubilæet opfordrede Hiv-Danmarks formand Helle Andersen Københavns Overborgmester Frank Jensen. Overborgmesteren kvitterede med et hjerteligt kys, Rådhuspandekager og lykønskninger med jubilæet.

Overraskende nok fortalte 15%, at de havde oplevet diskrimination i sundhedsvæsenet (uden for de infektionsmedicinske afdelinger).

I den kommende tid vil resultaterne fra den nye undersøgelse fra 2013-2014 blive diskuteret og fremlagt i forskellige sammenhænge samt komme til at danne baggrund for nye indsatser i patientforeningens regi.

Et kys mod stigma

På Rådhuset priste Overborgmester Frank Jensen Hiv-Danmarks mangeårige indsats. I sin takketale kvitterede formanden med et kys, som både er et udtryk for taknemmelighed men også et vigtigt skridt mod det stigma, som stadig hænger ved hiv-smittede.

Aftenen blev afrundet med en jubilæumsfest med omkring 70 gæster, som Positivgruppen lagde hus til. Det blev en flot markering af Hiv-Danmarks jubilæum.

Ny bestyrelse i 2016-2017:

Helle E. Andersen,
Jacob C. Hermansen,
Søren Rudow,
Martin Keller,
Lillian C,
Frank M,
Paul T.

Suppleanter
Anne J,
Jørgen Juncher
Preben Sloth

Repræsentanter fra den nye bestyrelse efter årsmødet

Lørdag den 30. april 2016 holdt Hiv-Danmark årsmøde i Café Lone i Aarhus.

På årsmødet afgav formand Helle E. Andersen sin beretning, som tog udgangspunkt i dele af foreningens arbejde med rettigheder.

Stigma er i dag det største problem for de fleste hiv-smittede i Danmark, som er begrundet i uvidenhed i den brede befolkning. Langt de fleste hiv-smittede passer hiv-behandlingen og er derfor velbehandlede. De lever med andre ord med smitfri hiv.

I 2015 har der været en række konkrete aktiviteter på f.eks. forsikringsområdet. De fleste i beskæftigelse er med i kollektive forsikringsordninger, som inkluderer livsforsikring. De få uden kollektiv ordning kan have problemer med at få en livsforsikring, hvis de har hiv. Derfor blev der taget hul på diskussionen ved sidste års Folkemøde på Bornholm med Videntcenter for Helbred og Forsikring samt Forsikring og Pension. I løbet af 2015 er praksis ændret, så hiv-smittede tilbydes en forsikring til en moderat forhøjet præmie. Næste skridt bliver derfor en diskussion af den forhøjede præmie.

Et andet fokusområde har været de tandlæger, som diskriminerer hiv-smittede ved at opkræve tillæg, give særlige tider eller tage særlige forholdsregler. Sundhedsstyrelsens vejledning er ikke til at misforstå: Der skal ikke gøres forskel!

Det har dog vist sig at være svært

at bryde igennem med en dagsorden om ens og fordomsfri behandling. Tandlægerne siger, at de er godt nok opdateret, men det er spørgsmålet, om tandlægerne informerer deres personale godt nok, så vejledningen følges. En række nyere sager tyder på, at det ikke sker.

Et tredje område er diskrimination af hiv-smittede i den generelle kontakt med sundhedsvæsenet ved f.eks. indlæggelse på skadestue, mammografiundersøgelser og lignende. På Folkemødet i 2016 sættes der fokus på dette problem.

Et fjerde område i rettighedsarbejdet handler om at få budskabet om smitfri hiv på grund af velbehandlet hiv bredt ud gennem kampagner. Det offentlige Danmark bør, ligesom det skete i Sverige i 2015, tage sin del af ansvaret for stigmaet. Det bakker AIDS-Fondet op om, blandt andet har de ændret Humør mod AIDS-kampagnen til en kys hiv kampagne.

Den fortsatte normalisering af hiv påvirker hiv-smittedes identitet. Det bliver let til et tveægget svær, når Hiv-Danmark gerne vil hente midler til at arbejde for udsatte og samtidig vil fremme dagsordenen om, hvor godt det går de fleste hiv-smittede i behandling.

Hiv-smittede og udsathed i forhold til aldrig rummer en række modsatte forhold, som vi forventer vil få et større fokus. Data fra undersøgelser af hiv-smittede i Danmark er forskellige fra internationale studier. Aldrig bør belyses bedre gennem forskning

og dokumentation. I den seneste levekårsundersøgelse kan man se, at hiv-smittede fortsat føler, at de lever med udfordringer som bivirkninger, ensomhed og andre former for udsathed.

Flere medlemmer!

Hiv-Danmark vil gerne samarbejde med handicaporganisationerne i Danmark, ligesom de nordiske søsterorganisationer gør det i deres lande.

For at blive involveret i dette arbejde, så må foreningen dog kigge på sit medlemstal. På årsmødet lød der en opfordring til at anbefale medlemskab af Hiv-Danmark til venner og familie. Medlemskaren er hvert år vokset med 20-25 medlemmer, men vores medlemstal skal vokse en del mere i løbet af 2016, for at vi kan få nok balast til at udvikle os.

Fra bestyrelsen blev der suppleret med, at de sociale medier er en væsentlig del af Hiv-Danmarks netværk, der omfatter Solstrålerne, forskellige selvhjælpsgrupper over hele landet og aktivitetsgrupper tilknyttet værestederne i København og Aarhus.

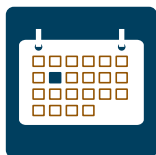
Fra medicin og kommunikationsudvalget blev der gjort opmærksom på datoer for orienteringsaftenerne i 2016.

Helle afsluttede med at sige en stor tak til de frivillige, som har stået frem med deres historier, men nævnte i samme moment, at det også er helt i orden ikke at stå frem, fordi man betragter hiv som en privat sag.

BLIV MEDLEM ELLER ANBEFAL OS!

ET NETVÆRK PATIENTSTEMMER INFORMATION

FRA 200 PR. ÅR, MEDLEM@HIV-DANMARK.DK

Læs også på hjemmesiden:

Et udvidet sundhedstjek

Knap 1.000 hiv-smittede har gennemgået et udvidet sundhedstjek for hjerte-, lunge-, lever- og nyrefunktion under COCOMO-studiet i Hovedstadsområdet. Der optages stadig personer til kohorten frem til udgangen af dette år, læs nyhed den 19. maj 2016 på www.hiv-danmark.dk

Tilbud om screening sammen med hiv-kontrol

Siden årsskiftet har Hvidovre Hospital tilbudt kvinder at få foretaget en underlivsundersøgelse i forbindelse med en hiv-kontrol. Tilbuddet er populært, læs nyhed den 19. maj 2016 på www.hiv-danmark.dk

AIDS-FONDETS PRISER

Fra AIDS-Fondets pressemeddelelse

Torsdag den 2. juni 2016 uddelte AIDS-Fondet sine årlige priser.

Hiv-Danmarks formand Helle Elena Andersen modtager i 2016 hiv-prisen for sit mangeårige engagement og arbejde for andre hiv-smittede.

Helle er hiv-smittet og har fortalt åbent om dette i medierne. Der er ikke mange hiv-smittede, som besidder dette mod og denne styrke.

For Helle er rettigheder ikke blot noget, man taler om. Det er noget, som man kræver. Ikke for sig selv, men for hiv-smittede, hvis rettigheder trædes under føde. Helle er en ildsjæl med en styrke og en energi, som gør en forskel.

Line Dahlerup Rasmussen tildeles forskningsprisen. I de seneste fem år har hun forsket i mange af de almindelig

sygdomme, som rammer hiv-smittede: blodpropper, grå stær, sukkersyge og årebetændelse. Derudover har hun undersøgt brugen af kolesterolsænkende midler og psykofarmaka.

Line Dahlerup Rasmussen har bragt sin viden i spil i internationale tidskrifter til gavn for en bredere målgruppe og påpeget de områder, der er interessant at fokusere på.

Informationsprisen tildeles til kortfilmen Nomansland, som er en nutidig beretning om hiv, der på 36 velfortalte minutter kommer omkring temaer som homofobi, selvmord, misbrug, sex og behovet for kærlighed.

Nomansland er en meget personlig film, som Peter Gibbons og Karsten Geisnæs har brugt otte år på at skabe. I den proces har de fået opbakning fra store dele af det københavnske homo-miljø, hvor filmen foregår.

Hold øje på ambulatoriet og i hiv-organisationerne med invitationen til dette års orienteringsaftener!

Behandling slår igennem i forebyggelsen af hiv

Det har været kendt i årevis, at hiv-behandling reducerer risikoen for smitte. I en artikel den 18. maj 2016 i tidsskriftet *The Lancet* er der foretaget beregninger fra Danmark på gruppen af mænd, der har sex med mænd (MSM), som er en af de væsentligste grupper for hiv-forebyggelsen herhjemme.

Antallet af nykonstaterede MSM i Danmark anslås nu til at være nået ned på 1 ud af 700 MSM, og vi nærmer os derfor WHO's fastsatte grænse på 1 ud 1.000 for en aftagende epidemi.

Den væsentligste årsag til denne succes er, at hiv-smittede MSM i dag tester sig på et tidligere tidspunkt, de passer behandlingen, som er gratis, og behandlingen gives af specialister fra særlige hiv-infektionske afdelinger.

Derfor er de fleste kendte hiv-smittede MSM i dag velbehandlede, og derfor ikke er smitsomme. Hvert år udgør MSM stadig en betydelig andel af nye hiv-tilfælde i Danmark, hvorfor hurtig adgang til test (Checkpoints) og forebyggende hiv-behandling (PrEP) er vigtige initiativer i forebyggelsen.

Danmark nærmer sig som et af de første lande UNAIDS' målsætning for 2020 på 90-90-90, hvor 90% af hiv-tilfældene anslås at være fundne, heraf 90% overført til behandling, hvoraf 90% igen er velbehandlede.

Det er en glædelig nyhed på det 20. år for indførelsen af kombinationsbehandlingen.

Okano JT et al. Testing the hypothesis that treatment can eliminate HIV: a nationwide population-based study of the Danish HIV epidemic in men who have sex with men. The Lancet Infectious Diseases, early online publication. [http://dx.doi.org/10.1016/S1473-3099\(16\)30022-6](http://dx.doi.org/10.1016/S1473-3099(16)30022-6). May 2016.

September 2016

Tirsdag den 13., Aarhus, kl. 18:00

Torsdag, den 15., Odense, kl. 17:00

Torsdag, den 27., Hvidovre, kl. 18:00

Oktober 2016

Torsdag, den 4., København, kl. 17:00

Se program på www.hiv-danmark.dk

MØD OS PÅ DIT HOSPITAL

Af Jens M. Wilhelmsborg, formand for Medicin og Kommunikation

Invitationerne til årets fire orienteringsaftener ligger klar ude på ambulatoriet.

I år besøger vi Aarhus, Odense, Hvidovre og København med et program, hvor man kan blive opdateret på medicin og hvad der sker af interessante ting i afdelingen.

Hiv-Danmark har derefter sammensat et program, hvor vi i år har sat lidt forskellige temaer. I Aarhus, Odense og på Hvidovre sætter vi fokus på den danske hiv-kohorte, og dens betydning for forskningen inden for hiv i Danmark. Kohorten går tilbage til 1995, og har inkluderet lidt over 7.000 hiv-smittede i Danmark. Fra kohorten har forskellige opgørelser af patientdata været med til at sætte internationale dagsordener, ved at vise den gavnlige effekt af behandlingen. Men kohorten kan også inddrage andre data, og derved give nuancerede fremskrivninger og oplysninger om livet med hiv i Danmark. På Rigshospitalet har vi i stedet valgt at sætte fokus på kvinder og mænd, der har sex med mænd (MSM).

Temaet for kvinder handler om overgangsalderen og de forskellige helbredsmaessige overvejelser, som hiv-smittede kvinder kan gøre sig.

For MSM sætter vi fokus på afhængighed. AIDS-Fondet har i samarbejde med Københavns Kommune sat fokus på stoffer og sex.

Alle aftener afsluttes med et oplæg fra Hiv-Danmark, hvor vi tager udgangspunkt i vores fortaler- og netværksarbejde med et aktuelt tema.

I Hovedstadsområdet har vi netop valgt to forskellige temaer for at lokke så mange som muligt til at deltage. Det er altså muligt, og vi vil opfordre som mange som muligt til at deltage ved begge orienteringsaftener i Hovedstaden. Det giver en enestående mulighed for at mødes med andre i en hyggelig og social sammenhæng.

Alle arrangementer afsluttes med et let traktement. Særligt for Odense i år begynder vi med banko spil. Vi håber, at se så mange spilleglade fra det syddanske som muligt.

Af hensyn til planlægningen beder vi alle deltagere om at tilmelde sig enten via ambulatoriet eller ved at tilmelde sig med e-mail på hjemmesiden www.hiv-danmark.dk under fanen 'tilmelding til arrangementer'. Det er også muligt at tilmelde sig via sekretariatet på tlf. 33 32 58 68, men vi opfordrer til, at man tilmelder sig elektronisk, da man så får en e-mail, hvor man huskes på arrangementet.

VIHIV – ISSN 1902-7346 – Hiv-Danmark
Vestergade 18E, 4., 1456 Kbh. V, Tlf.: 33 32 58 68
info@hiv-danmark.dk – www.hiv-danmark.dk

Husk tidsfrist for indlæg hver den 15. i måneden før udgivelse. VIHIV udgives marts, juni, september & december måned. Redaktionen består af Bent Hansen (ansv. red.) og Morten Eiersted (red., foto, ill. & layout). VIHIV trykkes i ca. 750 styk.

Husk, du kan også skrive et indlæg til bladet!
Kontakt info@hiv-danmark.dk

Hiv-Danmark er en patientforening og paraplyorganisation i Danmark for hiv-smittede, pårørende, efterladte og andre berørt af hiv uanset køn, alder, seksualitet, politisk tilhørsforhold eller etnisk baggrund. – Bliv medlem, støt os med 200 kr.

Skriv til medlem@hiv-danmark.dk eller ring på tlf. 33 32 58 68 hverdage kl. 11.00-15.00. Kontakt vedr. dit medlemskab eller medlemspost stiles ligeledes på e-mail eller pr. telefon.